

Фітофтора – небезпечна хвороба

Фітофтора - одне з найпоширеніших грибкових захворювань, що вражає пасльонові рослини: картоплю, томати, баклажани, перець, суницю. Особливо небезпечна фітофтора для томатів та картоплі, оскільки вражає рослини в період дозрівання плодів, коли боротись з нею практично неефективно. Без застосування спеціальних засобів та правильної профілактики фітофтороз здатний вразити до 50-80% усього врожаю, що в сукупності з високою швидкістю поширення робить це захворювання неймовірно небезпечним.

Ознаки хвороби: Захворювання викликає нижчий гриб *Phytophthora infestans* d By (хоча в народі його частіше називають грибком). На листках хворої рослини з'являються коричневі або сіруваті плями неправильної форми, які через короткий проміжок часу поширюються на стебло і плоди.

У вологу погоду плями можуть виглядати дещо інакше: навколо уражених ділянок з'являється білий пліснявий наліт. За сприятливих умов захворювання може цілком вразити рослину всього за 2-3 дні. Якщо в цей момент поширення хвороби не зупинити, то одна рослина здатна за 1-2 тижні заразити всі інші рослини на ділянці, а ще через пару тижнів цілком згубити весь урожай.

Томатам хвороба, найчастіше, передається від картоплі. Слід зазначити, що у фітофтори немає чітко вираженого "календаря", хвороба може вражати рослини кілька разів на рік в різний час. Сприяє її появи підвищений рівень вологості, часті і затяжні дощі, коливання температури (завдяки яким з'являється рясна роса і ранкові тумани).

Профілактика появи фітофтори:

- перед посадкою потрібно обробляти посівний матеріал фунгіцидами
- використовувати сорти рослин, стійкі до хвороби
- висадження рослин на відстані один від одного, не допускаючи загущення посадок
- не допускати появи підвищеної вологості: мульчування ґрунту, видалення нижнього листя рослин
- проведення профілактичних обробок рослин фунгіцидами
- при підозрі на зараження, хвору рослину варто знищити.
- не використовуйте занадто багато добрив (особливо азотних).
- збирати плоди трохи зеленими (з подальшим дозріванням).

Після збору врожаю потрібно ретельно обробляти ґрунт та знищувати потенційні джерела хвороби старе бадилля, гnilі плоди.

Боротьба з фітофторою з застосуванням хімічних засобів захисту рослин.

Для боротьби з фітофторою найчастіше використовують фунгіциди - речовини, які вбивають збудників грибкових захворювань. Рекомендовані препарати для населення: Ацидан,ЗП – 25гр/5л. води, Квадріс 250SC – 6мл/5л. води, Купроксат КС – 30-50мл./1сотка, Превікур Енерджі 840 – 25мл/4л. води,Скор 250ЕС – 5мл/5л.води, Ридоміл Голд – 25 гр/5л. води. При обробці рослин фунгіцидами слід пам'ятати, що фітофтороз досить швидко

пристосовується до застосовуваних препаратів, тому їх періодично рекомендується міняти.

На ряду з традиційними засобами у продажу з'явилися препарати нового покоління - мікробіологічні. Екостерн р.- 10-15мл/10л. води, Трихо Планта КС 200 мл/100м²для обробки коренів розсади (зануренням у 1% робочий розчин), 150-200 мл/10л води/100 м² кореневе підживлення. До їх складу входять бактерії, які знищують різні грибкові захворювання, що вражають рослини. За своєю ефективністю вони поступаються фунгіцидним препаратам, але одночасно з тим, вони є більш екологічними.

Плоди рослин, оброблені хімічними препаратами, не можна вживати в їжу протягом мінімум 3-х тижнів.

народні методи

Крім хімічних і мікробіологічних препаратів існують "народні" засоби, які хоч і поступаються вищезгаданим, все ж допомагають боротися з фітофторою.

Найпростіші методи - це настої цибулі, часнику, редиски або листя черемхи. Так, у відрі води настоюється 100-150 грам дрібно подрібненого або пропущеного через м'ясорубку часнику (зубчиків) і настоюється протягом 2-3 годин. Цим розчином рослини обробляються кожні 2-3 тижні.

Попіл - ще один спосіб боротьби з фітофторою. У 3-х літрах води розчиняється 500 грам золи. Отриманий розчин прокип'ятити протягом 30 хвилин, дати настоятися і розбавити в 10 літрах води з додаванням 30 грам мила.